

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

ภาษาไทยมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อคนไทยทุกคนเพราะภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ดีต่อกัน รวมทั้งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการทำงานและดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้กระบวนการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดวิจารณ์และคิดสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนในการพัฒนาอาชีพ ให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่า ควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : 37)

เด็กไทยทุกคนควรเรียนรู้และได้รับการฝึกฝนความชำนาญในการใช้ภาษา เพื่อให้สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการอ่านและการฟังซึ่งเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราวความรู้ ประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะการถ่ายทอด การแสดงออกถึงความคิดความรู้และประสบการณ์เพื่อการสื่อสาร การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ ความคิด เลือกรับเรียบเรียงคำมาใช้ตามหลักภาษาได้ถูกต้องตรงตามความหมายกาลเทศะและใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2549 : 80)

เด็กไทยมีปัญหาด้านการอ่าน อ่านหนังสือไม่ออก อ่านไม่คล่อง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ส่วนใหญ่ของประเทศไทยอ่านหนังสือพิมพ์ไม่คล่อง (อุษณีย์ อนุรุทธวิงศ์. ออนไลน์. 2556) ทั้งที่การอ่านหนังสือเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถให้ความรู้ได้หลายด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาและด้านความรู้รอบตัวที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ล้วนแต่เป็นความรู้ที่มาจากการอ่านหนังสือทั้งนั้น ดังนั้นการอ่านจึงเป็นเครื่องมือพื้นฐานสำคัญในการศึกษาหาความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการอ่านที่ฝึกให้ผู้อ่านรู้จักใช้ความคิด สติปัญญาและความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน ฝึกคิดวิเคราะห์ด้วยเหตุผล สามารถแยกแยะและจับประเด็นสำคัญ

ของเรื่องที่อ่าน รู้จักแสดงความคิดเห็น ซึ่งการแสดงความคิดเห็นจะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักคิดเป็น มีความรู้กว้างขวาง และเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญา เพื่อแสดงออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง การถ่ายทอดความคิดเห็นของตนเองออกมาได้ จำเป็นจะต้อง แสวงหาความรู้ต่าง ๆ นามาเปรียบเทียบ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และนำไปพัฒนาความสามารถของตน ทำให้เกิดความรอบรู้จริง สามารถนำความรู้จากสิ่งที่ได้อ่านมาสังเคราะห์ใช้ได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียน การทำงานและชีวิต (กรมวิชาการ. 2546 : 4 - 10)

การจัดกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีความสำคัญต่อระบบการสื่อสาร หรือสื่อความหมายในชีวิตประจำวันของผู้เรียน เริ่มด้วยการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงทักษะความจำเป็นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ ทักษะการฟัง ทักษะการดู ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะการพูด การจัดกระบวนการเรียนรู้ จึงมีความจำเป็นมากที่จะให้ผู้เรียนมีทักษะต่าง ๆ ดังกล่าวมา อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ นอกเหนือจากทักษะทั้ง 5 นี้ เป็นทักษะที่สำคัญมากต่อการส่งเสริม การเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนจะต้องฝึก และพัฒนาจนทำให้เป็นนิสัย เพื่อให้ผู้เรียนขยายความรู้ ประสบการณ์ และความคิดของตนเอง อย่างลึกซึ้ง การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) เป็นการคิดโดยใช้ สมองซีกซ้ายเป็นหลัก เป็นการฝึกในเชิงลึกคิดอย่างละเอียดจากเหตุไปสู่ผล มีการคิดหาทางเลือก ในรูปแบบต่าง ๆ ไปจนถึงการวิเคราะห์ เปรียบเทียบเพื่อตัดสินใจเลือก ให้มีความเหมาะสมและคุ้มค่า สูงสุด ถือเป็นการคิดวิเคราะห์ ที่มีทั้งความสมบูรณ์ ความสุขุม และความรอบคอบ การคิดวิเคราะห์ เป็นการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นวัตถุดิบของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ และการหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงเชิงเหตุผล ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพ ความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดนั้น (สุวิทย์ มูลคำ. 2553 : 9)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสมรรถนะของผู้เรียน ที่เกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ไว้ว่าความสามารถในการคิด หมายถึง รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้าง องค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม เข้าใจ ความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้ มาใช้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : 6)

ปัจจุบันปัญหาการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนบกพร่อง ส่งผลไปถึงคุณภาพการศึกษา นักเรียนทำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ แบบทดสอบที่เป็นอัตนัยด้วยการเขียนอธิบายแสดง ความคิดเห็นของตนไม่ได้ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ประกอบกับการยกตัวอย่างที่เป็น

เหตุผลต่าง ๆ และการเขียนตอบไม่ได้ นักเรียนเก่งอาจทำข้อสอบแบบเลือกตอบ (ความจำ) ได้ แต่ไม่สามารถเขียนข้อสอบแบบอธิบายแสดงความคิดเห็นของตนได้ จากผลการประเมินความสามารถและทักษะอ่านและการเขียนของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่านักเรียนไม่สามารถทำแบบทดสอบการอ่านคิดวิเคราะห์ได้ “การคิด” และ “การสอนคิด” เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้คุณภาพสูง ประเทศไทยเราตระหนักถึงความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ จึงหันมาศึกษาและเน้นในเรื่องของการพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรม และการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ การสอนกระบวนการคิด หรือการสอนให้ผู้เรียนคิดเป็น วิเคราะห์เป็น นับเป็นเรื่องที่ยากมาก เนื่องจากกระบวนการคิดนั้น ไม่ได้มีลักษณะเป็นเนื้อหาที่ครูจะสามารถเห็นได้ง่ายและสามารถนำไปสอนได้ง่าย การคิดมีลักษณะเป็นกระบวนการ ดังนั้นการสอนจึงต้องเป็นการสอนอย่างมีกระบวนการ ถึงจะส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้ ในปีการศึกษา 2561 ผลการทดสอบ NT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยในด้านภาษา (Literacy) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับประเทศร้อยละ 52.67 เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัดแล้ว พบว่าตัวชี้วัดที่ต่ำที่สุด คือ สื่อสารความรู้ความเข้าใจข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังดูและอ่านอย่างเหมาะสม และคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นจากเรื่องที่ฟังดูและอ่าน ซึ่งทั้งสองตัวชี้วัดนี้ ต้องอาศัยทักษะการคิดวิเคราะห์ ในการแสดงความคิดเห็นการสะท้อนความคิด การแสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจ กล่าวได้ว่าผู้เรียนต้องมีความสามารถในการเข้าใจ คิดประยุกต์ใช้ และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเข้าใจเรื่องราว สารที่อ่าน ตีความหรือแปลความหมาย ประเมิน คิดวิเคราะห์ และสะท้อนออกมา รู้ถึงจุดมุ่งหมายของการเขียนได้ว่า ผู้เขียนต้องการส่งสารสาระอะไรให้ผู้อ่าน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. 2561 : 24 - 31)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค KWL Plus เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตัวว่าตนคิดอะไร มีวิธีคิดอย่างไร สามารถตรวจสอบความคิดของตนเองได้ และสามารถปรับเปลี่ยนกลวิธีการคิดของตนได้ โดยผู้เรียนจะได้รับการฝึกให้ตระหนักในกระบวนการทำความเข้าใจตนเอง มีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมาย ตรวจสอบความเข้าใจของตน มีการจัดระบบข้อมูลเพื่อดึงมาใช้ภายหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 2545 : 88)

การเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีสื่อหรือนวัตกรรมเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ เป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สื่อการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญของกระบวนการเรียนการสอนมาก ซึ่งช่วยให้การเรียนการสอน

มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสูง เกิดแรงจูงใจในการเรียนด้วยนวัตกรรมและสื่อการเรียนเหล่านั้น ชุดกิจกรรมจึงเป็นนวัตกรรมที่ครูควรนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนศึกษาและใช้สื่อต่าง ๆ ในชุดกิจกรรมที่ผู้สอนสร้างขึ้น ซึ่งเป็นรูปแบบของการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนซึ่งชุดกิจกรรม ถือว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษา ที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประยุกต์จากทฤษฎี เทคนิคหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ที่เหมาะสม มีลักษณะโดดเด่นแปลกใหม่ เป็นการเฉพาะของแต่ละชุดกิจกรรมนั้น ๆ ชุดกิจกรรม มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย และเป็นสื่อนวัตกรรมที่มีความเหมาะสมช่วยเร้าความสนใจ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ได้ดี (สุคนธ์ สิ้นธพานนท์, 2553 : 14)

การนำชุดกิจกรรมมาผสมผสานกับเทคนิค KWL Plus เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เป็นการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการอ่าน ที่เป็นขั้นตอนตามเทคนิค KWL Plus โดยนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง มีการแลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้จากการอภิปรายเพื่อระดมความคิดนำเสนอผลงานให้เพื่อน ๆ ในห้องเรียน ในแต่ละขั้นตอนช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการแสดงตามความสามารถของแต่ละคน มีความสุขกับการเรียน ทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่เบื่อหน่ายในการเรียน มีส่วนร่วมในการเรียน และสร้างความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอน เพราะชุดกิจกรรมมีการจัดระบบการใช้ไว้แบบสำเร็จรูป มีสื่อ กิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งมีข้อเสนอแนะ การใช้สำหรับครูผู้สอน ทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ซึ่งมีความสอดคล้องกับปณิศา พนมวัน (2554 : 77 - 92) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์และการเขียนสรุปความโดยใช้เทคนิค KWL Plus สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์และการเขียนสรุปความโดยใช้เทคนิค KWL Plus พบว่าความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสรุปความของนักเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากข้อมูลสภาพปัญหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประสบปัญหาในขณะที่ทำการสอนในเรื่องการอ่านคิดวิเคราะห์ เนื่องจากนักเรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ และความสำคัญของชุดกิจกรรม จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูล เอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงมีความสนใจพัฒนาชุดกิจกรรมแก้คำที่พอสอนเพื่อพัฒนาทักษะ

การคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้น เพื่อพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียน และการเรียนการสอนภาษาไทยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมแก้คำที่พอสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมแก้คำที่พอสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ประโยชน์ของการวิจัย

ได้ชุดกิจกรรมแก้คำที่พอสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด นำไปสู่การคิดวิเคราะห์ สามารถจำแนก แยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วน ๆ นำมาซึ่งการเข้าใจในเนื้อหาอย่างชัดเจน และเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและผู้ที่สนใจ ในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1 จำนวน 275 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวัดหนองคัน (ใจ พิตยาการ) อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1 จำนวน 30 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรมแก้คำที่พอสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุดกิจกรรมเก้าคำที่พ่อสอน หมายถึง การนำเอาสื่อประสมที่หลากหลาย มีการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ และมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ในแต่ละเรื่อง มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละเรื่อง เพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่นักเรียน ช่วยให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะเรียกว่า “ชุดกิจกรรมชุดกิจกรรมเก้าคำที่พ่อสอน” ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยใช้ นิทานชุดเก้าคำที่พ่อสอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชุดกิจกรรม ประกอบด้วย

1. นิทานชุดเก้าคำที่พ่อสอน หมายถึง สื่อที่นำเสนอในรูปแบบนิทานร้อยกรอง โดยนำพระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 มาแต่งเป็นนิทาน จำนวน 9 เล่ม แต่ละเล่มมีจำนวน 14 หน้า โดยมีตัวละครชื่อน้ำรินเป็นคนนำดำเนินเรื่อง

เล่มที่ 1 น้ำรินกับความเพียร มีเนื้อหาอธิบายเรื่องราวของความเพียร ความอดทนและเสียสละ ความอดทนคือไม่ย่อท้อ ไม่ย่อท้อในสิ่งที่ดีงาม

เล่มที่ 2 พอดีและพอเพียง มีเนื้อหาอธิบายเรื่องราวของความพอดี รู้จักประมาณตน ค่อยเป็นค่อยไป ด้วยความรอบคอบ ระวังระวังและความพอเหมาะพอดี

เล่มที่ 3 รู้ตน คำนึง มีเนื้อหาอธิบายเรื่องราวของความรู้ตน การรู้ตัวอยู่เสมอจะทำให้เป็นคนมีระเบียบ จะสามารถเล่าเรียนและทำงานต่าง ๆ ได้โดยถูกต้องรวดเร็ว

เล่มที่ 4 ปันน้ำใจ มีเนื้อหาอธิบายเรื่องราวของการรู้จักกับ และจะต้องรู้ให้ผู้อื่น

เล่มที่ 5 อ่อนโยน แต่ไม่อ่อนแอ มีเนื้อหาอธิบายเรื่องราวของการรู้จักอ่อนโยน อ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จักสัจมาการะ แต่ก็ไม่ได้อ่อนแอ

เล่มที่ 6 พุดจริง ทำจริง มีเนื้อหาอธิบายเรื่องราวของการพุดจริง ทำจริง หนักแน่นในสัจจะ พุดอย่างไร ทำอย่างนั้น จึงได้รับความสำเร็จ

เล่มที่ 7 ออมสินแห่งปัญญา มีเนื้อหาอธิบายเรื่องราวประโยชน์ของ หนังสือจึงเป็นสิ่งสำคัญ คล้าย ๆ ธนาคารความรู้และเป็นอมสินที่เราต้องอ่านประจำ

เล่มที่ 8 เก็บได้ให้คืน มีเนื้อหาอธิบายเรื่องราวของความซื่อสัตย์สุจริตซึ่งเป็นพื้นฐานของความดีทุกอย่าง

เล่มที่ 9 ชะใจตน มีเนื้อหาอธิบายเรื่องราวของการเอาชนะใจตน ต้องข่มใจ ไม่กระทำความใด ๆ ที่ชั่วที่เสื่อม ต้องฝึกฝนด้านความคิดและความประพฤติทุกอย่างที่รู้สึกว่าจะขัดกับหลักธรรม เราต้องกล้าที่จะทำความดี ทำสิ่งถูกต้อง และเป็นธรรม

2. แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ หมายถึง นวัตกรรมสื่อการเรียนการสอน กิจกรรม บทเรียน ข้อความ ปัญหา หรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นให้นักเรียนฝึกตอบ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยใช้รูปภาพ สารข้อความในนิทานชุดเก้าคำที่พอสอน แบบฝึกประกอบด้วย ประกอบด้วย ปก คำนำ สารบัญ คำชี้แจงสำหรับครูและนักเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม ใบความรู้ และแบบฝึกทักษะ โดยจัดเป็นรูปเล่มสามารถนำไปใช้ได้ทันที จำนวน 9 เล่ม

3. คู่มือครู หมายถึง เอกสารที่ให้ความรู้เรื่องชุดกิจกรรมเก้าคำที่พอสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับครูผู้สอน ซึ่งอธิบายขั้นตอน และวิธีการใช้อย่างเป็นระบบ และเฉลยแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อแนะนำขั้นตอนการใช้ให้ครูผู้สอนสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการที่กำหนดขั้นตอนการสอนที่มุ่งหวังจะให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ในเนื้อหาและประสบการณ์ เพื่อใช้ในการปฏิบัติการเรียนการสอนควบคู่กับชุดกิจกรรมเก้าคำที่พอสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus เพื่อเตรียมการเรียนการสอนอย่างมีระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของชุดกิจกรรมเก้าคำที่พอสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะการคิดวิเคราะห์ หมายถึง เป็นความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วน ๆ ซึ่งอาจเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ เพื่อค้นหาว่า มีองค์ประกอบย่อย ๆ อะไรบ้าง ทำมาจากอะไร ประกอบขึ้นมาได้อย่างไร เป็นเหตุเป็นผลอย่างไร และมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร สามารถวัดผลได้โดยแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ในรูปแบบข้อสอบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

เทคนิค KWL Plus หมายถึง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับทักษะการคิดอย่างรู้ตัว รู้ว่าตนคิดอะไรอยู่ มีวิธีการอย่างไรบ้าง สามารถตรวจสอบความคิดของตนเองได้ และปรับเปลี่ยนกลวิธีการคิดของตนเองได้ โดยผู้เรียนจะได้รับการฝึกให้ตระหนักในกระบวนการคิดด้วยการทำความเข้าใจตนเอง มีการวางแผน ตั้งจุดมุ่งหมายตรวจสอบความเข้าใจของตน และมีการจัดระบบข้อมูลเพื่อการนำมาใช้เมื่อต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

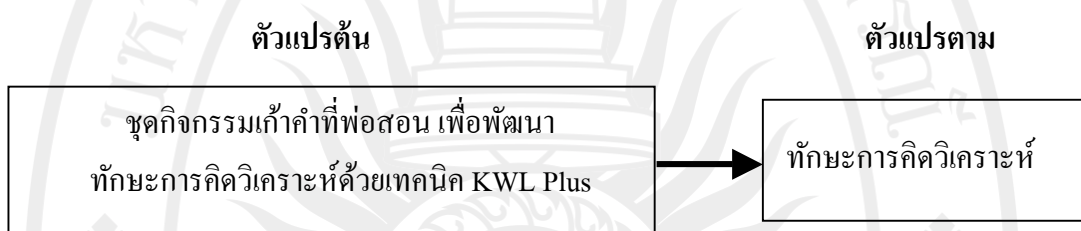
ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม หมายถึง ผลการใช้ชุดกิจกรรมเก้าคำที่พอสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus ที่ทำให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในการทำแบบทดสอบย่อยในแต่ละชุดกิจกรรมเก้าคำที่พอสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์หลังจากเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมแก้คำที่พอสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

นักเรียนที่ได้เรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแก้คำที่พอสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วยเทคนิค KWL Plus กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน